

14.10.2011

Lapin liitolle

Viite: Lapin liiton lausuntopyyntö 1.9.2011 Länsi-Lapin maakuntakaavaluonnoksesta

Suomalais-ruotsalaisen rajajokikomission lausunto

Viitaten Lapin liiton lausuntopyyntöön Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio lausuu mandaattinsa mukaisia alueita koskevista osista, ts. Tornion- Muonionjoen vesistöalueesta sekä Perämeren pohjoisen rannikkoalueen rajajokisopimukseen kuuluvasta alueesta.

Maakuntakaavaluonnoksessa on tarkasteltu laajana kokonaisuutena Länsi-Lapin alueen maankäyttöä nyt ja lähitulevaisuudessa. Vaikutuksia on kaavatyyppin luonteen vuoksi kuvattu hyvin yleisellä tasolla. Tornionjoen aluetta koskevia tekijöitä on tunnistettu luonnoksessa monipuolisesti niin ympäristönsuojelun, luonnonsuojelun, kulttuuriarvojen suojelun kuin vesienhoidon suunnitelmien osalta. Vesistön käyttöä on turvattu myös mm. ranta-alueita koskevan rannan suuntaisen kulkuyhteyden turvaamista koskevalla määräyksellä. Myös tulvariskialueita koskien on luonnoksessa annettu määräykset. Komissio pitää hyvänä myös sitä, että kehittämissperiaatemerkinnoissa on ympäristönäkökohtia huomioitu varsin hyvin. Maakuntakaavassa voisi tuoda vahvemmin esille alueen mahdollisuudet luonto- ja kulttuuriarvoja hyödyntävän matkailun kehittämisessä paitsi ylikunnallisen yhteistyön, niin myös valtakunnan rajan ylittävän yhteistyön kautta. Lisäksi komissio katsoo, että kaavassa tulisi suosia keskitettyjä vesihuoltoratkaisuja.

Tornionjokea Natura 2000 – alueena on käsitelty. Tältä osin itse kaavaselostuksessa tulisi kuvata alueen luonnetta laajemmin, sillä kaavaselostuksen ja -merkintöjen perusteella voi saada käsityksen, että Tornio-Muonionjoen Natura 2000 – status koskisi kaavan käsittelemällä alueella vain Tornionjoen pääuomaa. Aluehan kattaa myös sivuvesistöt muutamaa erikseen pois rajattua aluetta lukuun ottamatta. Myös vaikutusten arvioinnissa näiden alueiden huomiointi tulee varmistaa jatkotyössä. Esimerkkinä positiivisista vaikutuksista on Ylitornion jätevedenpuhdistamo ja tavoite toteuttaa Ylitornion jätevesihuoltoa yhdessä Övertorneån kanssa, mikä voi toteutuessaan vähentää vesistökuormitusta. Kielteisiä vaikutuksia voi puolestaan seurata asutuksen lisääntymisen kautta samoin kuin muun ihmistoiminnan kautta (kaivostoiminta, turvetuotanto jne.). Vaikutusten arviointiin on viitattu mm kuvauksessa kaavan suhteesta Natura 2000-alueeseen. Vaikka negatiivisia vaikutuksia voidaan estää ja vähentää, ne on hyvä tunnistaa luonnoksessa esitettyä laajemmin liitteen 2 Tornionjoen Natura- aluetta koskevassa vaikutusarvioinnissa.

Johan Antti
Ruotsin puheenjohtaja

Kari Kinnunen
Suomen puheenjohtaja

Eira Luokkanen
Komission sihteeri